

Kirkot ihmisoikeuksista: Emme ole tehneet tarpeeksi

Euroopan kirkkojen konferenssin kirkko ja yhteiskunta-komissio järjesti yhdessä Suomen ortodoksien kirkon ja Suomen evankelisluterilaisen kirkon sekä Suomen Ekumeenisen Neuvoston (SEN) kanssa konsultaation Helsingissä kulttuurikeskus Sofiassa 7. -8.3. teemalla Kirkot yhdessä ihmisoikeuksien puolesta (Churches together for Human Rights).

Rev. Rüdiger Noll, metropoliitta Ambrosius, arkkipiispa Kari Mäkinen, arkkipiispa Leo, piispa Irja Askola ja pääsihteeri Heikki Huttunen

Konsultaatioon osallistuvat Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo sekä Helsingin metropoliitta Ambrosius sekä muun muassa evankelisluterilaisen kirkon arkkipiispa Kari Mäkinen, katolisen kirkon piispa Teemu Sippo sekä Kirkko ja yhteiskunta -komission johtaja Rüdiger Noll, tohtori Gary Wilton, professori Pantelis Kalaitzidis ja professori Johannes Fischer.

Konferenssi toi yhteen 60 osallistujaa Euroopan kirkkojen konferenssista keskustelemaan ihmisoikeuksien haasteista teologisesta ja lakitieteellisestä näkökulmista.

Arkkipiispa Leon tervehdyspuheenvuoro

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo puhui seminaarin alussa tervehdyspuheenvuorossaan

ihmisoikeuksien toteutumisesta Suomessa ja ortodoksisessa kirkossa.

- Suomen ortodoksisella kirkolla on monia ekumeenisia suhteista niin dialogin kuin tavallisten ihmisten välisten suhteiden tasolla. Tässä mielessä olemme hyvä esimerkki ympäröivälle maailmalle. Olemme valmiita osallistumaan julkiseen kirkkojen ja yhteiskunnan käymään teologiseen ja eettiseen keskusteluun. Suomen ortodoksiselle kirkolle on rikkaus olla Idän ja Lännen välissä ja kantaa idän liturgista ja teologista traditiota läntiseen yhteiskuntaan, sanoi arkkipiispa Leo.

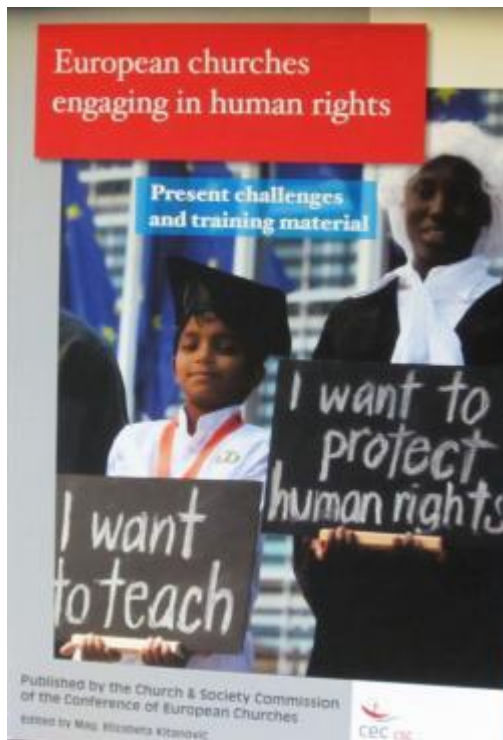
- Ortodoksinen ihmiskäsitys tukee ideaa ihmisoikeuksista. Kristillisessä ajattelussa ihmisarvo perustuu Raamattuun ja kirkkoisien opetukseen. Ihminen on luotu Jumalan kuvaksi. Kaikki ihmiset ovat yhteydessä Jumalaan, itseensä ja maailmaan. Jokainen ihmisen tulisi tunnistaa arvokkaana ihmiskunnan ja yhteisön jäsenenä.

Arkkipiispa korosti tervehdyksessään, että elämä on lahja Jumalalta.

-Jumala antoi meille valinnanvapauden, joka liittyy kunniaan ja moraaliin. Todellinen haaste meille ihmisille tässä globalisoituneessa maailmassa on tehdä Jumalalle hyväksyttäviä moraalisia valintoja, jotka kunnioittavat elämän arvoa itsessään, arkkipiispa Leo painotti.

Arkkipiispa Leon puhe on luettavissa kokonaisuudessaan englannin kielellä.

Opas kirkkojen ihmisoikeustyöhön

Konferenssin alussa julkistettiin kirja "European churches engaging in human rights". Julkaisu osoittaa, että Euroopan kirkkojen konferenssilla (EKK) on pitkä historia ihmisoikeustyössä. Tavoitteena on julkaisun avulla rohkaista kirkkoja keskustelemaan ihmisoikeuksista.

Opas toimii kirkkojen yhteisen ihmisoikeustyön lähtökohtana.

Kirja on luettavissa kokonaisuudessaan Suomen Ekumeenisen Neuvoston Internet-sivuilla.

Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille

Konferenssin ensimmäisenä päivänä 7.3. keskusteltiin erityisesti siitä, mitkä oikeudet kuuluvat ihmisoikeuksiin ja toisaalta, mitä ovat perusoikeudet ja kollektiiviset oikeudet.

Tohtori Göran Gunner Ruotsin kirkosta muistutti, että muualla maailmassa ihmisoikeudet ja niiden loukkaukset ovat käsin kosketeltavissa.

- Tavalliset ihmiset ovat alkaneet ymmärtää ihmisoikeuksia ja vaatia niiden toteutumista. Esimerkiksi nuoret oppilaat kehitysmaissa haluavat tietää, mitä ovat heille kuuluvat ihmisoikeudet, Kirkolla on siten hyvin tärkeä rooli ihmisoikeuksien toteutumisessa. kertoi tohtori Gunner.

Konferenssin monissa puheenvuoroissa tuotiin esille, kuinka kirkko voi kuulua etulinjaan ja suojella ihmisten perusoikeuksien toteutumista. Kirkkojen tulisi tehdä konkreettisemmin työtä ihmisoikeuksien toteutumisen puolesta. Kirkon tulisi puhua myötätunnon ja ihmisoikeuksien kieltä.

Seminaarissa keskusteltiin ihmisoikeuksista ja ihmisen arvosta, yksilön ja ryhmän oikeuksista sekä ihmisoikeuksien politisoinnista. Tärkeiksi yksittäisiksi aiheiksi nousi uskonnonvapaus ja sen suhde ihmisen perusoikeuksiin. Lisäksi konferenssissa käsiteltiin vähemmistön ja enemmistön suhdetta koskevia kysymyksiä: sukupuolien välinen tasa-arvo, romanialaisten oikeudet, pakolaiset, passittomat ja muutoin marginalisoituneet ryhmät.

Nykyisessä ekonomisessa, taloudellisessa ja sosiaaliset kriisit saattavat aiheuttaa ihmisten perusoikeuksien kieltämistä ja niiden väheksymistä.

Johtopäätökset: Kirkot eivät ole tehneet tarpeeksi

Konsultaation toisena päivänä 8.3. osallistujat keskustelivat kirkkojen tekemästä ihmisoikeustyöstä ja eri näkökulmista ihmisoikeuskysymyksiin työryhmissä. Keskustelun pohjalta kirjoitettiin virallinen tiedote, jossa tuotiin esille konferenssin johtopäätökset.

Konsultaation tarkoituksena oli jatkaa pohdintaa teologian ja ihmisoikeuksien välisestä suhteesta ja etsiä syvempää yhteisymmärrystä perustaksi yhteiselle todistukselle jokaisen ihmisen ihmisarvon suojelemiseksi.

Osallistujat olivat tietoisia ihmisoikeuksien hengellisestä alkuperästä ja siitä, että kirkot eivät ole tehneet tarpeeksi ihmisoikeuksien toteutumisen edistämiseksi omissa yhteisöissään ja yhteiskunnassa. Uskontoa on historiassa käytetty hyväkseen toisen ihmisoikeuksien kieltämisessä. Tämä on ensimmäisiä kertoja vuosikymmeniin, kun kirkot yhdessä tunnustavat tehneensä liian vähän työtä ihmisoikeuksien toteutumisen puolesta. Osallistujat sitoutuivat tahoillaan jatkamaan tätä työtä paikallisella, kansallisella ja eurooppalaisella tasolla. Osallistujat sitoutuivat myös tekemään vahvasti työtä ihmisoikeuksien opettamisessa.

Metropoliitta Ambrosius: Tämä on osa prosessia

Helsingin metropolitta Ambrosius osallistui aktiivisesti konsultaatioon ja samalla toimi sen isäntänä. Metropoliitta oli tyytyväinen konferenssiin, jossa oli loistavia esitelmiä, keskustelua ja upea loppudokumentti. Johtopäätöksille ei sen sijaan jäänyt tarpeeksi aikaa.

- Tämä ei ole mikään lausuntoautomaatti, vaan osa prosessia, kirkkojen vastuuta ihmisoikeuskysymyksissä. Tähän tarvitaan praktinen näkökulma. Kirkoilla on yhteinen vastuu ihmisoikeuskysymyksissä tänään ja huomenna. On tärkeää olla itsekriittinen, painotti metropoliitta Ambrosius.

Metropoliitta Ambrosius rohkaisi kirkkoja olemaan kriittisiä.

- Kirkot puhuvat paljon ihmisoikeuksista, mutta historia ei ole hyvä. Nyt myös ortodoksinen kirkko on lähtenyt mukaan ihmisoikeuksien puolestapuhujaksi. Pääasia on, että kirkko on ihmisen puolella ja puolustaa oikeutta elämään. Ortodoksiset kirkot ovat olleet yhteiskuntien julkisissa ihmisoikeuskysymyksiä käsittelevissä keskusteluissa passiivisempia kuin monet muut.

Kysymykseen siitä, miten meidän tulee toimia jatkossa metropoliitta Ambrosius vastaa paaston hengen mukaisesti:

- Meidän tulee puhdistaa mieli, tunnustaa synnit ja ryhdistäytyä olemaan ihmisen puolella, rohkaisi metropoliitta Ambrosius.

Helsingin metropoliitta muistutti, että ihmisoikeuskysymykset koskettavat kaikkia ihmisiä ja ovat kaikkien uskontojen yhteinen asia.

Euroopan kirkkojen konferenssi tekee työtä ihmisoikeuksien puolesta

Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) kirkko ja yhteiskunta-komissio pyrkii tuomaan ortodoksien, anglikaanisten, protestanttien, vanhakatolisten ja luterilaisten kirkkojen näkökulman päätöksentekijöiden tietoisuuteen etenkin Euroopan parlamentissa ja EU:n komissiossa Brysselissä sekä Euroopan Neuvostossa Strasbourgissa. Euroopan kirkkojen konferenssin toimikenttänä ulottuu EU:n jäsenmaita laajemmalle.

Lisätietoa ja konsultaation materiaalit (englanniksi):

Conference of European Churches
Suomen Ekumeeninen Neuvosto

8.3.2013